

El butlletí de la Universitat d'Andorra

Sumari

Editorial	1
Què fem ?	1
UdA .Sostenible	3
Tast de química	4
Per pensar	5
Lliçons recreatives	5
Postres de música	7
La història continua	9
Biblioteca	9
UdArt de fotografia	10
Info.UdA	11

Consell editorial

- Univers Bertrana
- Vicens Blasco
- Aleix Dorca
- Sara Esqué
- Miquel Nicolau
- Florenci Pla
- Josefina Porras
- M. d'Urgell Sansa

Contacte: butlleti@uda.ad

Editorial

Estem en plena campanya electoral de les eleccions comunals 2011 i no deixa indiferent a ningú la gran allau d'informació que, a través dels mitjans de comunicació, està rebent la societat andorrana.

Sovint es parla dels mitjans de comunicació com el quart poder, per la forta influència que poden tenir en la nostra societat. No obstant, la informació, segons la Declaració Universal dels Drets Humans, ha de ser entesa com un dret social. I, per tant, la societat, com a titular beneficiària de la informació té el dret d'exigir als mitjans de comunicació la integritat i veracitat de la informació.

Sovint, però, apareixen clarobscurs sobre els drets i els deures informatius i més encara en l'actual societat de la informació, en la qual Internet ha obert infinitat de nous fluxos que cal tractar amb molta cura i sentit crític i no confondre les informacions i els mitjans seriosos, veraces i rigorosos amb informacions parcials, manipulades o simplement falses.

Els mitjans de comunicació tenen el dret i el deure de difondre una informació de qualitat, veraç, responsable, rigorosa i seriosa. Han de saber rectificar les errades i garantir el respecte a la privadesa. Des de la nostra modesta publicació hem intentat sempre seguir aquests criteris i estem convençuts que els nostres lectors ho agraeixen.

Cal reconèixer que el col·lectiu de periodistes professionals o amateurs, com en el nostre cas, és un dels pocs col·lectius dels quals es posa en dubte, sovint, la seva professionalitat. Una pràctica generalitzada que ha esdevingut socialment valoritzant i molt útil, per a certs interessos. No és tan corrent que es posi en causa a la plaça pública altres professionals. Però aquest és també un fet revelador de l'alt valor que la nostra societat atorga a la llibertat de premsa i a l'existència de mitjans de comunicació que puguin actuar de contrapès al poder i contribuir així a la formació d'una opinió pública lliure i informada.

L'objectivitat absoluta no existeix; la pluralitat informativa, sí. I aquesta és, finalment, l'última frontera, la que separa les societats lliures dels règims totalitaris.

Consell editorial

Què fem ?

Sortida d'Aula Magna per conèixer el MW Museu de l'electricitat

El passat 25 de novembre dins la 7a edició del programa Aula Magna vam fer la sortida al MW Museu de l'electricitat. En aquesta ocasió vam gaudir de la visita a l'antic edifici de FHASA (Forces Hidroelèctriques d'Andorra, S.A.), un edifici testimoni de la història recent d'Andorra, avui reconvertit en museu sobre la història de l'electricitat a Andorra. La història d'aquest museu, tot i que ens parla d'èpoques pretèrites, és encara una història molt viva i molt emblemàtica per la història del nostre país. Vam recordar com FHASA va actuar com autèntic revulsiu en el canvi socioeconòmic i d'obertura d'Andorra.

Vam tenir l'ocasió de visitar una exposició temporal sobre l'energia solar, que ens va permetre reflexionar sobre l'ús i la implementació de les energies més netes a Andorra, i hem après que malgrat ser respectuoses amb el medi ambient, totes les energies tenen finalment un impacte mediambiental. La conclusió és que per tal de ser sostenibles, la millor solució és consumir menys. (Continua)

Què fem ?

Sortida d'Aula Magna per conèixer el MW Museu de l'electricitat (continua)

Com a valor afegit a la visita del museu, i vinculada amb la història de FHASA, vam visionar el documental del 1935 *Andorra, la República más pequeña del Mundo*, una pel·lícula que fa un recorregut des de la Seu d'Urgell al Pas de la Casa narrant l'exotisme del principat d'Andorra i els avenços tecnològics derivats de la construcció de FHASA. Fruit del visionat del documental es va

generar un debat intergeneracional conduït pels estudiants sèniors d'Aula Magna, que matisaren i enriquiren la visió d'una Andorra que els estudiants més joves no han conegut. Aquest debat va permetre apropar ambdues generacions. Per finalitzar la visita vam jugar i experimentar amb els diferents *displays* del museu a l'espai d'experimentació. Hem d'agrair als companys del MW Museu de l'electricitat, i en especial a la nostra guia la Nati, l'acollida que ens van fer.

Més enllà de la visita, per aquesta ocasió hem convocat un concurs fotogràfic, que hem batejat *El museu de l'electricitat a través de la teva mirada*. És per això que càmera en mà els nostres estudiants van mirar de copsar amb els seus objectius el museu, però alhora l'esperit intergeneracional d'Aula Magna. Les instantànies captades per tots els participants del curs entraran en el concurs i es penjaran en una exposició virtual al Facebook de la Universitat d'Andorra, on a través del sistema *M'agrada* els internautes podran votar. Els noms dels guanyadors i el lliurament de premis es donaran a conèixer el dia de la cloenda.

Cristina Yáñez

UdA.Sostenible

295 exabytes per any

295 exabytes, es a dir, 295 seguit de 20 zeros, és la informació que s'estima que es va emmagatzemar al món l'any 2007 òptimament comprimida.

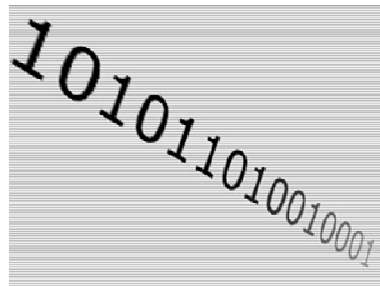
El passat mes de febrer la revista *Science* publicava un especial sobre aquesta inundació d'informació. Durant el període comprès entre 1986 i 2007 la capacitat de computació dels ordinadors, explica l'article, va créixer a una taxa anual del 58%, paral·lelament l'augment d'informació que genera la humanitat va créixer a un ritme del 23% per any. Encara més, aquest mes de novembre s'ha celebrat l'aparició del programari 1.000.000.

La majoria de la memòria històrica i del coneixement de la humanitat s'ha digitalitzat al llarg de la darrera dècada. Sense cap mena de dubte, la difusió de la informació i del coneixement és una de les senyals d'identitat de la nostra civilització.

A diferència de la Grècia clàssica on el coneixement estava en mans dels savis o filòsofs, a diferència de l'edat mitjana moment en el qual el coneixement era monopoli de l'església, avui dia, el coneixement és monopoli dels ordinadors.

La difusió del coneixement en la nostra civilització està en mans dels ordinadors i concretament dels algorismes. Aquest conjunt d'instruccions definides i ordenades d'una certa forma que informen als ordinadors com han de funcionar i quines dades han de relacionar i mostrar.

Donada una quantitat de dades, aplicant un algorisme podem intentar predir una situació, simular una equació, seleccionar unes dades, classificar quelcom, etc. Per a cada un d'aquests processos utilitzem algorismes, algorismes basats en arbres de decisió, grafs, xarxes neuronals, taules de Hash o simples regressions.

És el primer cop a la història de la humanitat que la informació és gestionada i emmagatzemada per les màquines, pels ordinadors. Informació codificada de forma eficient mitjançant un alfabet constituït únicament per dos símbols.

També, és el primer cop a la història de la humanitat on tantes persones tenen accés al coneixement i mai tampoc a la història no s'havia tingut tanta dependència de la tecnològica per poder generar coneixement.

La tecnologia també facilita cada cop més als humans la capacitat de processar més informació. Podem interactuar amb la informació, la podem escoltar, la podem tocar, el so, el moviment, les càmeres que ens apropen a qualsevol racó del món, els escenaris simulats, la realitat augmentada, les pantalles tàctils, etc. Permeten utilitzar els nostres cinc sentits a l'hora de processar la informació, ens permet arribar a uns nivells d'excel·lència en el treball i en la investigació.

Les màquines, gràcies als algorismes, ens diuen què hem de fer, quins moviments de borsa són els que probablement siguin més profitosos, els algorismes estudien el nostre comportament i a partir d'aquí el banc ens donarà crèdit o no, l'asseguradora ens baixarà la pòlissa o ens augmentarà la prima de risc. La pressa de decisions, la forma d'analitzar les dades, la forma d'informar sobre els resultats, ens condiciona la vida.

Amb tota certesa, finalment, les màquines, els ordinadors imposaran la manera de relacionar-nos, la manera d'aprendre, la forma de difondre el coneixement, imposaran les lleis que regiran la humanitat, les lleis de l'economia, de la política. O potser, ja està succeint tot això?

Tast de química

La química de cada dia

El dia 18 de novembre el químic Éric Jover va oferir una conferència, amb el títol *hi ha química entre nosaltres*, adreçada als estudiants de primer curs del bàtxelor en Ciències de l'educació i emmarcada dins de l'assignatura de Ciència i tecnologia. La conferència impartida de forma molt didàctica va ser de gran interès per al públic assistent i ha estat la inspiració d'aquest penúltim tast de química *la Química de cada dia*.

La paraula *química* sol associar-se amb laboratoris, provetes i tubs d'assaig, científics despentinats i amb bata blanca. Sovint també hi ha qui ho concep com un sinònim d'artificial o fins i tot perjudicial. La realitat és que la química és present des de l'acte inconscient de la respiració fins al desenvolupament del nostre cos i fins i tot en l'amor.

La química també juga paper primordial en la producció d'energies, el tractament de residus, la fotosíntesi de les plantes, la millora de les nostres condicions de salut etc.

Vegem com la química és present des que ens aixequem fins que anem a dormir. Tot el que observem, mengem i respirem està format per molècules i com que la química és la ciència que estudia les molècules, podem dir que tot és química.

En despertar-nos. Abandonem el matalàs de làtex que s'adapta al nostre pes i a la forma del cos i recupera la forma original sense deformar-se. Gràcies a la química, disposem d'una ampla varietat de materials sintètics que milloren el nostre benestar.

Després una dutxa. Perquè en obrir l'aixeta surti aigua potable és necessari sotmetre l'aigua dels rius a rigorosos tractaments químics (clor, ozó, ..) en una planta potabilitzadora. El sabó i xampú que utilitzem quan ens dutxem també està format per molècules, aquestes amb doble personalitat: a un extrem els agrada l'aigua i a l'altre extrem els agrada el greix. També els productes cosmètics i colònies tenen els seu origen en la química.

Toca vestir-nos. Avui en dia moltes peces de vestir es fabriquen amb niló, polièster, etc., fibres sintètiques que han desplaçat les fibres naturals com la seda, el cotó o la llana. Les fibres sintètiques a part de còmodes són més rendibles (una sola planta de fabricació de fibres sintètiques proporciona les mateixes matèries primeres que un ramat de 12 milions d'ovelles).

Esmorzem. A la cuina trobem multitud d'objectes de plàstic, film transparent, plaques vitroceràmiques, paelles antiadherents, etc. La química possibilita que tots aquets utensilis millorin la nostra qualitat de vida. Prenem un suc de taronja que ens aporta vitamina C i el cafè de cada dia també conté nombrosos compostos químics, entre altres la cafeïna que estimula el nostre sistema nerviós central i ens anima cada matí.

Agafem el cotxe camí de la feina. En un cotxe hi ha molta química. Pràcticament tots els materials utilitzats en un cotxe són productes químics. Des dels combustibles, ja sigui d'origen fòssil o biodiesel, i el cautxú dels neumàtics fins als polímers reforçats amb fibra de vidre de l'habitacle. L'airbag que tantes vides ha salvat també és química (azida de sodi).

De camí cap a la feina observem els colors de les façanes, dels vehicles, etc. que s'han creat artificialment gràcies a la química.

Al treball engegarem l'ordinador. La base dels ordinadors també és química. Els xips estan fabricats de compostos del silici (arseniür de silici). Els suports magnètics DVD i CD estan fabricats de plàstics i el monitor, la carcassa, el teclat i el ratolí estan fets de polímers. Les comunicacions depenen de materials sintetitzats i la capacitat i la qualitat s'ha multiplicat gràcies a la fibra òptica.

Anem a recuperar força. Els aliments que ingerim a migdia també són química tot i que siguin ecològics. En la carn a la brasa trobem colors i olors generats per les reaccions Maillard. Prenem una copeta de vi i no som conscients de la quantitat de components químics que intervenen en l'aroma i en el gust. Un dels més estudiats és el resveratrol al que s'ha atribuït propietats beneficioses per a les malalties cardiovasculars.

Fem una mica d'esport. Després de la jornada laboral un partit de futbol amb els amics. Què aporta la química al futbol? Fixem-nos amb la pilota. Fins fa poc les pilotes eren de cuir que, a part de no ser perfectament esfèriques, eren poc elàstiques i quan plovia absorbien molta aigua amb el consegüent increment de pes. Avui en dia són de poliuretà, impermeables a l'aigua, elàstiques i resistents a l'abració. Tanmateix la química ha permès desenvolupar nous materials que han provocat una revolució en la vestimenta esportiva.

(Continua)

Any Internacional de la
QUÍMICA
2011

Tast de química

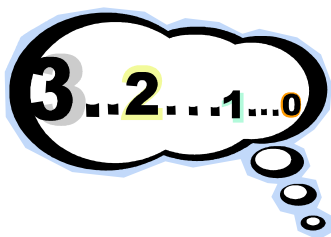
La química de cada dia (continua)

A descansar. En finalitzar el dia anem a dormir, alguns amb parella. L'amor també és Química. Quan ens enamorem hi ha una cadena de reaccions emocionals en les que intervenen nombroses hormones amb un increment de la dopamina i de la norepinefrina, així com una disminució de la serotonina. Fins hi tot en l'impuls sexual hi ha química ja que està regulat per la testosterona.

Després de dormir unes hores, quan ens llevem de nou ens tornarem a retrobar amb la química de cada dia.

Us convido a visionar <http://www.youtube.com/watch?v=px6-iMCYaJ8>

Florenci Pla

Per pensar

Solució enigmes d'octubre

Enigma 01. Els dos elements químics més pacifistes són el Palladi (element número 91 de la Taula Periòdica de símbol Pa) i l'Urani (element número 92 de la Taula Periòdica de símbol U) que junts formen la paraula **PaU**.

Enigma 02. Els elements que ocupen les posicions 5 (Bor de símbol B), 6 (Carboni de símbol C) i 7 (Nitrogen de símbol N) de la Taula Periòdica formen les sigles **BCN** que sovint s'utilitzen per fer referència a Barcelona de forma abreviada.

Aquestes solucions han estat proposades pel Sr. Antonio Enriquez Cantero (estudiant de la diplomatura d'infermeria)

Enigmes de novembre

Aquest desembre finalitza l'Any Internacional de la Química i també els enigmes sobre la química del butlletí.

Tenint en compte que al desembre hi ha el costum de felicitar les festes, us proposem que feu una felicitació utilitzant només símbols d'elements químics.

Florenci Pla

Envieu la vostra solució
raonada a

butlleti@uda.ad

Lliçons recreatives

L'arrova @

Molta gent pensa que el símbol @ (arrova) és un invent de l'era d'Internet i que aquest símbol es va crear per ser utilitzat en les adreces de correu electrònic.

Ara bé, la història d'aquest símbol és molt més antiga. Els àrabs ja l'utilitzaven fa segles i els mariners de l'edat mitjana també l'utilitzaven habitualment per detallar el contingut de les bodegues del seus vaixells.

La majoria d'historiadors accepten que l'origen de la paraula arrova prové de l'àrab, concretament del terme *ar-roub* que significa la quarta part. Pel que fa al símbol @, aquesta "a" tancada per una mena de cercle té els seus orígens en els copistes de llibres en llatí que utilitzaven @ unint entre si les lletres "a" i "d" que significava *fins a*. La preposició *ad* que apareixia molt sovint en els textos va anar degenerant fins a escriure's com a @.

(Continua)

Lliçons recreatives

L'arrova @ (continua)

Un dels documents més antics que conté el símbol @ data de 1536 i es tracta d'una carta enviada per un mercader italià des de Sevilla a Roma. En aquesta carta es podia llegir *una @ de vi, que ...*. En aquest context, l'arrova representava una unitat de mesura que en aquest cas equivalia a un quart d'àmfora.

L'arrova també es va utilitzar com a unitat de massa i representava la quarta part d'un *quintà* (un quintà català són 26 lliures, equivalent a 40 kg). Ara bé, l'arrova com moltes unitats antigues tenia un valor diferent segons la regió. Així, l'arrova catalana eren 10 kg, la d'Aragó 12,5 kg i la valenciana, encara utilitzada pels pagesos, té un valor d'aproximadament 13 kg. Aquí a Andorra, encara podem escoltar persones molt grans que parlen d'arroves com a unitat de pes. Si teniu ocasió de visitar el Museu del tabac de Sant Julià de Lòria podreu veure en una pissarra el símbol @ que fa referència a una pesada de tabac.

Amb el pas del temps el símbol @ va caure en desús i només es va mantenir viu als Estats Units on s'utilitzava en els registres comptables. Això va fer que quan es va inventar la màquina d'escriure (final del segle XIX) el símbol @ fos una tecla més del teclat. I com que el teclat dels ordinadors és una evolució del teclat de les màquines d'escriure, els primers ordinadors també van incorporar una tecla amb el símbol @.

Va ser l'enginyer Ray Tomlinson (inventor del correu electrònic l'any 1971) que estava buscant un símbol que li servís per identificar les adreces de correu i el fet que l'@ formés part del teclat i estigués pràcticament en desús el va fer decidir per aquest símbol com a separador entre la persona i la màquina d'una adreça de correu. Avui en dia, el signe @ forma part de tots els correus electrònics i s'utilitza per separar el nom de l'usuari del proveïdor de correu segons el format següent: *Usuari@ServidorDeCorreu.Domini*.

D'aquesta forma, un caràcter inventat pels copistes medievals i utilitzat durant molts anys com a unitat de mesura s'ha convertit en el símbol del correu electrònic. Ha estat una bona manera de reciclar el caràcter @.

Postres de música

Polvorons

Ingredients:

- 1 kg de farina
- 500 g de llard de porc
- 250 g d'ametlles torrades i picades finament (deixar-ne algun tros una mica gran)
- 500 g de sucre glacé més una mica per decorar
- Dues cullerades de postres de canyella en pols

Preparació:

El dia abans, estenem la farina en una safata del forn i l'enforem a 150° durant 30 minuts. S'ha d'anar vigilant que no es torri i anar-la remenant. Això es fa per assecar-la bé i que els polvorons no quedin enganxosos, però si es torra amarga una mica.

Un cop la farina està freda, es barreja bé el llard de porc a temperatura ambient amb el sucre i s'hi afegeix la farina i la canyella. Finalment hi barregem també l'ametlla torrada i ho amassem bé.

Ho podem deixar refredar una mitja hora a la nevera i així serà més fàcil de treballar, però no és imprescindible. Amb un corró de cuina estenem la massa fins que ens quedi un gruix d'1 cm aproximadament. Si tenim *tallapastes* divertits anem tallant formes fins a acabar la massa. Si no en tenim, amb un ganivet tallem rectangles de 3x6 cm aproximadament.

Es posen en una safata del forn i es couen uns 20 minuts a 200°.

Un cop s'han refredat s'empolsimen amb una mica de sucre glacé i s'emboliquen amb paper de seda. Es poden conservar ben bé un mes en un lloc fresc i sec dins d'una caixa metàl·lica.

Bon profit!

Nina Carbonell

Què aporta?

Els sucres o hidrats de carboni de la recepta venen donats pel sucre glacé i també la farina. Com en qualsevol recepta o preparació es podria utilitzar també farina integral. D'aquesta manera estaríem enriquint l'aportació de nutrients amb la fibra, minerals i vitamines que estan presents en l'embolcall del gra de blat o del tipus de farina que s'utilitzi.

El llard de porc, aporta greix. L'aportació calòrica de tots els greixos és similar, a excepció de les margarines. És important saber que el llard de porc, a més de contenir àcids grassos com la resta de greixos, aporta colesterol. Així doncs, les persones amb predisposició o amb els nivells de colesterol elevats, seria recomanable que substituïssin el llard de porc per oli d'oliva (les calories són similars a les del llard, però aporta vitamina A i E antioxidant i no aporta colesterol).

Les ametlles són del grup dels fruits secs i són riques en àcids grassos monoinsaturats i poliinsaturats, vitamina E i minerals com potassi, calci, magnesi i fòsfor. Els àcids grassos poliinsaturats són beneficiosos per a l'organisme pel seu efecte cardiosaludable i redueixen la incidència de les malalties cardiocirculatòries, entre altres.

S'acosten les festes nadalenques i si tenim previst menjar polvorons, sempre és millor fets a casa. En primer lloc perquè sabem com els fem i els ingredients que utilitzem, a banda d'individualitzar la recepta. Però també podem tenir en compte la preparació, on podem fer participar als més petits de la casa.

Sara Esqué

Postres de música

Portella

Fa una mica més de tres anys que els integrants del Col·lectiu Portella ens vam llençar a buscar finançament per al que havia de ser la nostra revista: *Portella – Andorra Lletres Arts*. L'única arma que dúiem a les mans era un dossier consistent en diferents pàgines presentades amb més o menys gràcia i esquitxades de bones intencions. Amb la que estava caient pertot, trobar algú que apostés pel projecte resultava, a priori, poc probable, quan no il·lusori. I tanmateix estàvem convençuts que la idea s'ho valia.

No perquè a Andorra o a la resta del Pirineu no hi hagués ja publicacions que s'han dedicat al llarg dels anys a deixar palesa la riquesa cultural del nostre àmbit comú, com ara *Àgora Cultural*, *Lo Banyut* o *Cadí Pedraforca*. De fet, pensàvem que podíem omplir el nínxol que ens deixaven lliure les publicacions deganes. En aquesta escletxa volíem constituir un fòrum que servís d'aparador a tota la producció literària i artística (en un sentit ampli) d'Andorra que potser no troba un altre espai on donar-se a conèixer. Donar suport a altres veus no comportava, però, deixar de banda tot un patrimoni previ que, de ben segur, ha prefigurat l'art i les lletres actuals del nostre territori. I tot això ho volíem fer sumant esforços, amb la idea clara que l'única manera de presentar-nos més enllà del Pirineu (i a dins mateix) és fer-ho amb la certesa que l'Andorra actual no s'entén sense el diàleg establert, entre d'altres, amb l'Alt Urgell, la Cerdanya, els Pallars, Midi-Pyrénées, Aquitània o el Llenguadoc-Rosselló.

Al final, contra el que es podria haver esperat i no sense un esforç que segueix vigent, sí que vam trobar els calerons (subvenció pública, mecenatge privat, publicitat directa a la revista i venda d'exemplars) que ens ajudarien a infantar la nostra criatura. I ja hem sortit a la llum tres vegades, la darrera pocs dies abans que aquest butlletí surti imprès.

En aquest any de singladura editorial hem parlat de l'*Andorra* imaginada per Max Frisch, hem fet un recorregut fins al moment de l'obra ingent de Sergi Mas i ens hem aturat a reflexionar sobre el passat, el present i el futur (?) del paisatge a Andorra. Hem baixat a La Seu (n'hi ha algun, de *portellà*, que ja ho fa cada dia) per parlar de creativitat, de curtmetratges i de tot el que ens queda per compartir. De la Catalunya Nord, fins al moment, ens han arribat els personatges d'en Joan-Daniel Bezsonoff, i dels territoris centrals la poesia d'en Perejaume, Carles Hac Mor, Antoni Clapés i altres creadors.

A més, hem portat a Andorra Agustí Torres, autor del documental *El mar de Barceló*, que va presentar el seu treball sobre l'obra de l'artista balear a la cúpula de la seu de l'ONU a Ginebra. Hem convidat també l'escriptor alacantí Carles Cortés a parlar de la seva darrera novel·la, *Sara, la dona sense atributs*, i hem gaudit de la companyia del crític de poesia Pere Ballart en la presentació de *La veu cantant*, el seu assaig sobre la condició actual de la poesia, guanyador del premi Sant Miquel d'Engolasters d'assaig literari de la 33a Nit Literària Andorrana.

Tot plegat, una mostra del que tenim la intenció de seguir fent: projectar les arts i les lletres d'Andorra sobre l'espectre més ampli possible, alhora que fem arribar a les nostres contrades tot allò que ens pot ajudar a entendre millor les arts i les lletres contemporànies.

Seguim amb les bateries més carregades que en aquell moment fundacional de fa més de tres anys, no només per la bona acollida dels qui ens han llegit i ens donen suport, sinó també pels reconeixements que ens arriben sense esperar-ho, com ara el Premi Tristaina de Periodisme de la 34a Nit Literària d'Andorra i el premi Arts Andorra de disseny en la modalitat de publicació periòdica atorgat pel Cercle de les Lletres i les Arts d'Andorra 2011. Amb aquestes perspectives, entendreu que no tinguem cap intenció de deixar de treballar – de manera que ens tornem a trobar la primavera vinent si us abelleix obrir la nostra *Portella* per quarta vegada.

Col·lectiu Portella

Txema Díaz-Torrent, David Gálvez,

Manel Gibert, Joan Peruga,

Iñaki Rubio, Roser Suñé i Quim Torredà

PORTELLA

Max Frisch
La por andorrana

PORTELLA

PORTELLA

Andorra
La pell
del paisatge

La història continua...

... Dirigint-me cap a l'escola amb el bus, decideixo començar a escriure al diari. Anoto el que ha esdevingut, també escric les meves impressions i els nervis del primer dia de classe.

En arribar a l'escola, començo a veure algunes cares conegudes, companyes d'altres anys, aquella noia que em fa molta ràbia, aquell noi que l'any passat m'agradava...

Tinc una sensació rara, i m'amago, no sé per què, però tinc vergonya de creuar-me amb ells.

Em dirigeixo a l'aula i ...

Xavier Moreno Marin

...just entrar a l'aula designada als estudiants de primer curs, busco ràpidament una cadira on seure sense adonar-me qui és el veí de taula. Sense girar-me cap a ell, m'arriba una olor coneguda i sento una veu encara més familiar. És en Josep, mare meva quina sorpresa més gran! Amb en Josep havíem passat estius gairebé sencers jugant plegats al carrer, xutant la pilota, a cromos, a pedretes,... En Josep que feia tants i tants anys que no havia vist. Ens saludem mútuament, comencem a xerrar de les nostres vides fins llavors, però el nostre xiuxiueig molesta alguns companys de classe, així que callem.

Un cop acaba la presentació del curs, ens adrecem a un bar proper a la Universitat i tot fent un cafè ens posem al dia de les respectives vides.

Avui ha estat un bon dia.

Sara Esqué

Vols continuar la història?

Envia el teu escrit a:

butlleti@uda.ad

Biblioteca Comunal Universitària

Noves adquisicions de la BCU. Octubre i novembre del 2011

Anàlisi Econòmica de les parròquies del Principat d'Andorra

Editor: Crèdit Andorrà, 2011

El Día después de Bolonia

Editor: Tecnos, 2011

Docentes en tránsito

per Monereo, Carles

Editor: Ed. Graó, 2011

Andorra. Anuari socioeconòmic 2011

Editor: Banca Privada d'Andorra, 2011

Infermeria i ètica de la investigació

per Busquets, Ester

Editor: Institut Borja de Bioètica - URL, 2006

Enfermería de salud mental y psiquiátrica

Editor: Médica Panamericana, 2012

Elements d'estadística

per Forcada, Santiago

Editor: Edicions UPC, 2007

Estadística para administración y economía

per Newbold, Paul

Editor: Pearson Prentice Hall, 2008

Bioquímica de la nutrició

per Alemany, Marià,

Editor: Edicions Universitat de Barcelona. Eumo, 1999

Fem memòria, construïm el futur

per Fernandez Segura, José

Editor: Ed. Graó, 2010

El niño en estado crítico

per Martinez Parada, Yomara

Editor: Ed. Médica Panamericana, 2011

Voces de la educación social

Editor: UOC, 2011

Educació en valors, actituds personals i ètica professional en el marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior

per Camps, Misericòrdia

Editor: Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, 2009

Concurs UdArt de fotografia

Ponts sobre el Moldava — Josep Fortó

AiguaDeColors — Rosa Mariño

Requisits fotos concursants

- Presentació en JPG.
- Els treballs s'han de presentar per correu electrònic (a l'adreça butlleti@uda.ad)
- Cada imatge anirà acompanyada d'un títol breu.
- Els drets de la imatge han de ser propietat de l'autor que les presenta al concurs.

Info.UdA

Expert en lideratge esportiu

El 28 de novembre va començar el curs d'actualització en *Expert en lideratge esportiu*, organitzat conjuntament amb la Federació Andorrana de Futbol i l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya, amb 17 estudiants matriculats. El programa representa una càrrega de 4 crèdits europeus i va dirigit a entrenadors, preparadors físics, directors esportius, membres de les federacions i a altres persones que estiguin interessades en millorar les seves competències en l'àmbit esportiu.

L'objectiu és aportar coneixements i recursos pràctics per desenvolupar les competències dels tècnics esportius.

El programa s'ha dividit en quatre mòduls, titulats respectivament *Psicologia aplicada*, *Motivació i emocions*, *Lideratge i comunicació* i *Eficàcia en l'organització*.

Joan Miquel Rascagneres, nou mediador de la Universitat d'Andorra

Havent finalitzat el mandat de l'anterior mediador de la Universitat d'Andorra, s'ha procedit a l'elecció i nomenament del Mediador per al nou mandat, el segon des que es va crear aquesta figura. Tal i com s'ha informat a la Junta acadèmica, l'advocat Joan Miquel Rascagneres Llagostera ha estat nomenat Mediador de la Universitat d'Andorra per a un període de dos anys.

El Mediador de la Universitat d'Andorra és l'òrgan encarregat de vetllar per l'exercici efectiu dels drets i deures dels membres de la comunitat universitària: alumnes, professorat, personal investigador i personal administratiu i tècnic. Les seves actuacions estan sempre dirigides a la millora de la qualitat universitària en tots els seus àmbits, no estan sotmeses a cap instància universitària i es regeixen pels principis d'independència i d'autonomia.

El Mediador és escollit i nomenat per un comitè de cinc membres compost pels dos membres representants dels estudiants al Consell universitari, per un dels dos membres representants del professorat al Consell universitari escollit entre ells, per un membre del personal d'administració i serveis de la Universitat d'Andorra escollit entre aquest col·lectiu i per un representant dels òrgans de govern de la Universitat d'Andorra nomenat per la Junta acadèmica.

L'adreça electrònica del Mediador de la Universitat d'Andorra és: mediador@uda.ad.

UdA Solidària organitza un cafè trobada

Hi ha pobresa a Andorra? aquest va ser el títol del cafè trobada amb Agustí Font, president de Càritas Andorrana, organitzat el 24 de novembre per la comissió UdA Solidària.

L'acte va tenir lloc a l'aula 0.1 (sala multimèdia, planta 0) de la Universitat d'Andorra.

Conferència

El dia 18 de novembre, de les 10 a les 11.30 hores, els estudiants de 1r curs del bàtxelor en Ciències de l'educació van assistir a la conferència amb el títol *Hi ha química entre nosaltres?* A càrrec del Sr. Èric Jover.

Nova publicació

Un dels valors afegits més importants de la formació en dret andorrà ha estat la publicació dels materials didàctics del postgrau, amb el suport de la Fundació Crèdit Andorrà. Fins ara s'han publicat sis títols. Molt aviat sortirà a les llibreries una nova publicació: *Dret processal civil del Principat d'Andorra*, coordinat per Carmen Navarro.

Info.UdA

Aula Magna al programa de televisió *Univers*

El 25 de novembre, de les 11 a les 14 h, va tenir lloc la primera sessió de la VII edició d'Aula Magna. El tema va ser *Una part de la història recent d'Andorra. Descobreix l'evolució històrica de l'energia de l'electricitat a Andorra* i es va dur a terme al Museu de l'electricitat MW.

L'activitat va merèixer que el programa de televisió *Univers* hi desplaçés un equip per enregistrar-hi un extens reportatge que s'emetrà en breu.

Univers és una coproducció de Lleida TV i XTVL que compta amb la col·laboració de la Universitat d'Andorra. Vol posar en valor el paper de la universitat dins la societat, i ser alhora un espai per a la reflexió.

La Comissió Permanent de la Xarxa Vives defineix el pla d'actuació del 2012

La Comissió Permanent de la Xarxa Vives, reunida l'11 de novembre a la Universitat Jaume I de Castelló, va treballar en l'elaboració del pla d'actuació per a l'exercici 2012. Els membres de l'òrgan d'administració i gestió ordinària de l'associació van avançar en la definició d'un programa anual que inclou, entre altres activitats, la realització de la VIII Lliga de Debat Universitari a la Universitat de Vic, i les terceres jornades de la Plataforma Interuniversitària de la Premsa Comarcal i Local a la Universitat Rovira i Virgili.

A més, la Comissió Permanent va validar l'inici d'un projecte de cooperació al desenvolupament amb universitats de Moçambic, amb participació d'universitats de la Xarxa Vives.

Lliurament de títols de la 9a edició del postgrau en Dret andorrà

L'auditori Rocafort de Sant Julià de Lòria va acollir el 29 de novembre l'acte de lliurament de títols del postgrau en Dret andorrà (2010-2011), una formació de la Universitat d'Andorra organitzada conjuntament amb el Consell Superior de la Justícia i l'Institut d'Estudis Andorrans i que compta amb la col·laboració de la Fundació Crèdit Andorrà.

El postgrau en Dret andorrà ja ha arribat a la novena edició i és de destacar la gran acceptació que aquesta formació, com la resta de cursos d'actualització en branques específiques del dret andorrà, estan tenint. En aquest sentit, des de la primera convocatòria del postgrau, l'any 2000, fins a l'actualitat, hi ha hagut uns 280 estudiants titulats, dels quals 29 corresponen a la promoció 2010-2011. Cal esmentar també els 19 nous titulats del curs d'actualització en Dret social, un programa que forma part de l'oferta de cursos d'actualització i que l'any anterior ja va tenir una forta demanda, per la qual cosa es va decidir oferir una segona edició. A més a més, s'han continuat impartint algunes assignatures universitàries virtuals, de sis crèdits cada una d'elles, que s'ofereixen a través de l'entorn virtual d'aprenentatge de la Universitat d'Andorra.

MoraBanc reuneix els exalumnes del primer MBA a Andorra

MoraBanc va reunir el 24 de novembre els exalumnes del primer MBA a Andorra en el desè aniversari de la primera promoció. L'acte va aplegar bona part dels graduats del primer màster en direcció d'empreses que es va fer al país.

A l'acte van intervenir alumnes de les tres promocions i l'expert en reinvençió professional i comunicació, Carlos Alonso, que va oferir la conferència titulada *Reinventar-se professionalment*.

El màster va iniciar-se com una proposta de formació interna per als empleats del banc i es va decidir obrir-lo a tota la societat andorrana. Amb la col·laboració de la Universitat d'Andorra, es va oferir un programa d'estudis d'MBA amb titulació de la Universitat d'Andorra, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya. El curs durava dos anys i MoraBanc subvencionava el 80% del cost als andorrans i residents. La primera edició (curs acadèmic 1999-2001) va ser un èxit en inscripcions, fet que va portar a repetir-lo els 2001-2003 i 2003-2005. En total, s'han format uns 70 alumnes amb aquest postgrau.

Info.UdA

Aula Magna

El 3 de novembre es va inaugurar, a la sala d'actes del Centre Cultural La Llacuna, la setena edició del curs Aula Magna, que organitzen conjuntament la Universitat d'Andorra i el Comú d'Andorra la Vella. La conferència inaugural, titulada *El segle XX. La transformació d'Andorra*, va anar a càrrec de Maria Jesús Lluelles, doctora en geografia i professora col·laboradora de la Universitat d'Andorra.

El curs Aula Magna es caracteritza pel fet que el alumnes de la Universitat comparteixen espais d'aprenentatge i d'intercanvi amb persones de qualsevol edat que prèviament s'hi han inscrit. La finalitat d'aquest consolidat projecte es apropar la Universitat a la societat andorrana, de tal manera que tothom qui ho desitgi pugui tenir accés al coneixement. En aquest sentit, l'Aula Magna està oberta a totes les parròquies i a totes les edats. El projecte s'emmarca dins de la Càtedra Unesco de la Universitat d'Andorra.

Deontologia professional de l'advocat

La desena edició del postgrau en Dret andorrà està prevista per al curs acadèmic 2012-2013, mantenint l'oferta biennal del programa. Aquesta formació es complementa alternativament, l'any que no hi ha postgrau, amb una oferta de cursos d'actualització en l'àmbit del dret andorrà que permeten el reciclatge continuat i l'actualització dels coneixements dels professionals del país. El passat 10 de novembre va començar el curs d'actualització en *Deontologia professional de l'advocat: perspectiva d'actuació processal*, amb 16 estudiants. Aquest programa té una càrrega d'un crèdit europeu i el seu objectiu és analitzar les relacions entre advocats, clients i tribunals, així com els principis, la tècnica i els límits en el comportament professional de l'advocat.

Es preveu oferir, a partir del febrer del 2012, un curs d'actualització en *Dret processal penal i cooperació penal*, al qual ja hi ha més de 20 preinscrits. La Universitat d'Andorra continua treballant en dissenyar nous programes que s'adeqüin a les necessitats d'actualització de coneixements dels professionals en l'àmbit del dret.

El postgrau en assessorament tècnic comercial es repetirà el curs vinent

El curs 2012-2013 s'oferirà una segona edició del postgrau en assessorament tècnic comercial, organitzat per la Universitat d'Andorra, el Consell General de Cambres de Catalunya i la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra, amb el patrocini del Govern d'Andorra. Les classes es desenvoluparan d'octubre del 2012 a juny del 2013.

El passat dijous 27 d'octubre, els 13 primers estudiants que han superat el procés d'avaluació d'aquest programa van recollir els seus títols en el decurs d'un acte de lliurament que va comptar amb la presència del ministre d'Economia i Territori, el rector de la Universitat d'Andorra, el president de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra i el director de l'Àrea de Comerç i Turisme del Consell de Cambres de Catalunya. Durant l'acte es va impartir la conferència *Andorra: caminant cap al segle XXI, triple salt mortal*, a càrrec de Maria Callís, professora del postgrau.

El programa tenia una càrrega de set crèdits europeus, corresponents a 210 hores de dedicació que es van repartir del mes de novembre del 2010 al juny del 2011. Els estudiants titulats hi van desenvolupar projectes comercials que en la major part dels casos són propostes d'aplicació reals que podrien permetre una millora en l'estratègia comercial de les empreses del país.

L'objectiu principal del postgrau en assessorament tècnic comercial és formar professionals capaços d'assistir tècnicament els diversos operadors del sector del comerç i la distribució, i també formar empresaris i directius dels negocis de la distribució en àmbits com la gestió de l'empresa, l'animació i la promoció, la gestió de l'espai, o la formació i el perfeccionament. El professorat combina experts acadèmics i professionals.

Els 17 primers estudiants han avaluat el curs, anònimament, amb una qualificació mitjana de notable (3,6/5) i al professorat que hi ha participat amb una qualificació mitjana també de notable (3,9/5).

Info.UdA

El perdó en el cinema

La V Jornada de Camins de Llibertat a través dels Pirineus *El perdó en el cinema*, que va tenir lloc el 26 de novembre a Sant Julià de Lòria, va comptar amb la col·laboració de la Universitat d'Andorra.

Matrícula oberta per als estudis virtuals i d'extensió universitària 2012

Ja està oberta la matrícula per al 2n semestre del curs 2011-2012, per a estudiants de nou accés, als estudis virtuals de:

- Bàtxelor en dret
- Bàtxelor en humanitats
- Bàtxelor en comunicació (pendent de l'aprovació del pla d'estudis)
- Bàtxelor en llengua catalana (pendent de l'aprovació del pla d'estudis)
- Constitució i altres fonts del dret d'Andorra
- Dret públic d'Andorra
- Patrimoni cultural d'Andorra

També està obert el període de matrícula a la prova d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys.

Agenda

29 de novembre: acte de lliurament de diplomes de les formacions en dret andorrà 2010-2011 (postgrau en dret andorrà i curs d'actualització en dret social)

15 de desembre: Aula Magna (*Energies. D'on venim On som? Cap on anem?*)

20 de desembre: Consell Universitari

12 de gener: Aula Magna (*El dolor crònic*)

1 de febrer: Òpera Oberta. *Le nozze di Figaro* de W. A. Mozart

9 de febrer: Aula Magna (*Informàtica*)

Us hi podeu subscriure enviant un missatge a l'adreça electrònica

butlleti@uda.ad.

No oblideu d'indicar la vostra adreça electrònica.

